

+

ElkWelzijn

Werkplan 2020

Nieuwe verbindingen



Inhoudsopgave

Inleiding

1. Werkwijze ElkWelzijn

2. Meedoen en ontmoeten

- 2.1 Contacten leggen, verbinden en signaleren
- 2.2 Initiatieven van inwoners stimuleren en ondersteunen
- 2.3 Contact in de wijk
 - 2.3.1 Buurtaccommodaties
 - 2.3.2 Samen eten
 - 2.3.3 Buurtgesprekken
 - 2.3.4 Buurtbemiddeling Culemborg
- 2.4 Ouderenondersteuning
 - 2.4.1 Laagdrempelige (individuele) steun
 - 2.4.2 Doe Mee regeling
 - 2.4.3 Vrijwilligerspool ouderen en mantelzorgers
 - 2.4.4 Telefooncirkel(s)

3. Leren en ontwikkelen

- 3.1 Leerhuis
- 3.2 Hulp bij rondkomen: financieel fit, formulierenbrigade
- 3.3 Gezond in je vel
- 3.4 Samen tegen eenzaamheid

4. Vrijwillige inzet en informele zorg

- 4.1 Vrijwilligers Informatie Punt
- 4.2 Netwerk Vrijwilligers Zorg en Welzijn
- 4.3 Bemiddeling vrijwillige zorg
- 4.4 Steunpunt mantelzorg
- 4.5. Vrijwilligers ondersteunen kwetsbare burgers:
 - 4.5.1 Culemborgse maatjes
 - 4.5.2 Vrijwilligerspool ouderen en mantelzorgers
 - 4.5.3 Maatjes voor statushouders

5. Opgroeien en opvoeden

- 5.1 Jeugd in de wijk
 - 5.1.1 Jongerenruimte
 - 5.1.2 Spelen in de wijk
 - 5.1.3 Coach4You
 - 5.1.4. Jeugd sport en cultuurfonds

5.2 Jeugd op school

5.2.2 Brede School Voortgezet Onderwijs

5.3 Jeugd en opvoeders

5.3.1 Empowerment trainingen

5.3.2 Weerbaar opvoeden

5.3.3 Oumnia

5.3.4 Voorleescorso

6. Buiten Culemborg

6.1 Buurtbemiddeling overige gemeenten

7. De Organisatie: Ondersteunende processen

Inleiding

Dit document is het werkplan voor 2020 van ElkWelzijn. Dit document laat zien waar ElkWelzijn voor staat, wat de plannen zijn en hoe we bijdragen aan de maatschappelijke opgaves in de stad.

In het werk van ElkWelzijn gaat het in essentie altijd om meedoen. Dat iedereen op zijn eigen manier actief kan zijn en zijn leven inricht zoals dat bij hem past. Ook wie kwetsbaar is, minder vaardigheden bezit of een beperkt netwerk heeft. Dat mensen respect hebben en tonen voor elkaar en zich verbonden voelen met hun omgeving en met de mensen om hen heen. Dat mensen bereid zijn waar nodig hulp te geven, te vragen en te ontvangen.

We geven hiermee vorm en inhoud aan de ambities zoals die vermeld staan in het raadsprogramma 2018-2022:

Sociale stad: *Voor ons telt iedereen mee. Onze ambitie is dat alle inwoners kunnen meedoen, financieel rondkomen en kansrijk opgroeien en zich verbonden voelen aan onze stad (raadsprogramma 2018-2022)*

Zorgzame stad: *De ondersteuning bij zelfstandig leven met een ziekte of beperking (WMO), bij werk & inkomen (participatie) en bij opgroeien & opvoeden (jeugdhulp) is goed en zorgvuldig geregeld. (raadsprogramma 2018-2022)*

Voor 2020 staat een aantal grote ontwikkelingen gepland die als een rode draad door ons werkplan lopen:

- ✓ De integrale aanpak in Achter de Poort
- ✓ De doorontwikkeling van het Sociaal Wijkteam
- ✓ Vergroten van de rol van preventie, de 0^e lijn, ten opzichte van de 1^e en 2^e lijn.
- ✓ De aansluiting van het jongerenwerk bij het onderwijs en bij sportverenigingen.
- ✓ Verdere samenwerking met (vrijwilligers)organisaties in het netwerk vrijwilligers Zorg en Welzijn.
- ✓ De doorontwikkeling van de buurtcentra in Culemborg.
- ✓ Op zoek naar nieuwe samenwerkingskansen, bijvoorbeeld in kunst en cultuur.
- ✓ Ontwikkelen van ouderenbeleid
- ✓ Ontwikkelen van nieuw beleid voor nieuwkomers vanwege de nieuwe wet op de inburgering.

Kortom: het thema voor 2020 is: **“Nieuwe Verbindingen”**.

Namens alle medewerkers en alle vrijwilligers van ElkWelzijn,

Dorine Ottevanger

Directeur Bestuurder

Leeswijzer

We vertellen eerst kort iets over de kwaliteit en de zichtbaarheid van het werk. Via beelden gaan we vervolgens in op onze werkwijze, de inhoudelijke pijlers en de bijbehorende samenwerkingspartners. Doel hiervan is inzicht te geven in de logica achter onze manier van werken en hoe dit samenhangt met de inhoudelijke doelstellingen. Het belangrijkste onderdeel van het document zijn de hoofdstukken 2 t/m 6, waarin de inhoud van de plannen op hoofdlijnen staan beschreven. We sluiten het document af met een paragraaf over de ondersteunende processen die in 2020 in onze organisatie spelen.

1. Werkwijze ElkWelzijn

1.1 Kwaliteit

Op 21 maart 2019 behaalde ElkWelzijn het kwaliteitslabel Sociaal Werk. Met het behalen van het kwaliteitslabel voldoet ELKWelzijn aan de subsidievoorwaarde die het College had gesteld voor subsidieverlening 2019 en verder. ElkWelzijn is de 19^e welzijnsorganisatie van de 500 welzijnsorganisaties in Nederland die daarmee voldoet aan het kwaliteitslabel en de governance code en is hiermee opgenomen in het register kwaliteitslabel en governance code. Het register is te vinden op www.sociaalwerknederland.nl.

We borgen de kwaliteit aantoonbaar door te voldoen aan de eisen van het kwaliteitslabel Sociaal werk, door scholingsbeleid en intervisie en door aan te sluiten bij het Register Sociaal werk.

1.2 Zichtbare resultaten: Preventie werkt!

Ons werk is gebaseerd op de aanname dat welzijn zorg voorkomt en dat door onze inzet (potentiële) kansen en mogelijkheden van mensen worden benut en narigheid in de toekomst wordt voorkomen of beperkt. Aantonen dat dit het geval is, is een uitdaging, waar het hele sociaal domein voor staat.

In dit werkplan benoemen we op hoofdlijnen aan welke doelstellingen we bijdragen. Bij alle genoemde activiteiten leggen we de relatie met deze hoofddoelstellingen. Waar dit relevant is, sluiten we aan bij de werkwijze van de gemeente m.b.t. het Kwaliteitscompas¹.

Voor elk onderdeel maken de teams operationele plannen waarin zij het laten zien van resultaten meenemen. Voor een drietal werkonderdelen (jongerenwerk, ouderenondersteuning en Bolderburen) intensiveren we dat in 2020. Dit betekent dat we voor deze onderdelen niet alleen de bijdrage aan het maatschappelijk effect aannemelijk maken, maar ook experimenteren met verschillende manieren waarop dit zichtbaar te maken is. Zo werken we niet alleen aan zichtbaarheid, maar ook aan het opbouwen van kennis over hoe dit het beste te doen.

We werken met een cyclus van tevredenheidsonderzoeken, waarbij we de volgende klantgroepen bevragen: a) ketenpartners, b) vrijwilligers c) jongeren d) inwoners die deelnemen aan activiteiten in de wijk e) ouderen. We rapporteren hier in 2020 uitgebreid over.

In ons communicatiebeleid staat naast het bouwen van een nieuwe website, themagericht communiceren centraal, waardoor we samenhangender en met meer impact communiceren.

1.3 Werkwijze in beeld

Om de genoemde ambities te kunnen realiseren, zetten we een diverse groep professionals met een breed pakket aan vaardigheden in. Naast deze professionals zijn een 200 tal vrijwilligers actief. De basis van onze werkwijze en het grootste gedeelte van wat we doen, is actief contact leggen, aanwezig zijn in het dagelijks leven in Culemborg. Van daaruit ontstaan mogelijkheden om

¹ <https://www.movisie.nl/publicatie/kwaliteitskompas-praktijk>

laagdrempelige vraagbaak te zijn voor inwoners, te verbinden, te signaleren en te initiëren. We begeleiden en ondersteunen op maat, meestal collectief, maar ook individueel waar nodig. We werken altijd samen met vrijwilligers en inwoners en nemen deel aan diverse netwerken en samenwerkingsverbanden. Door samen te werken hebben we een grotere impact.

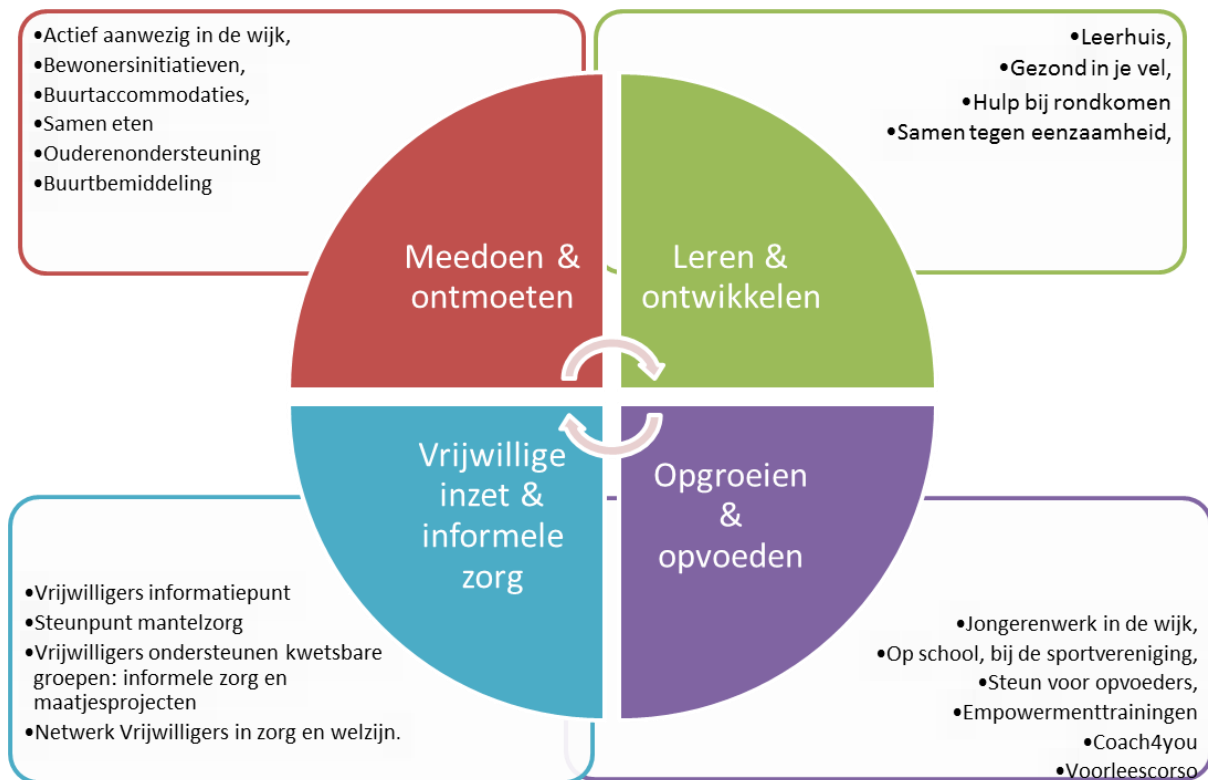
De onderstaande figuren geven het geheel van **Wat, Hoe en met Wie** schematisch weer. Het **Waarom**, dat zijn de doelstellingen per pijler in de volgende hoofdstukken:

WAT? *Figuur 1* is de samenvatting van onze inhoudelijke pijlers

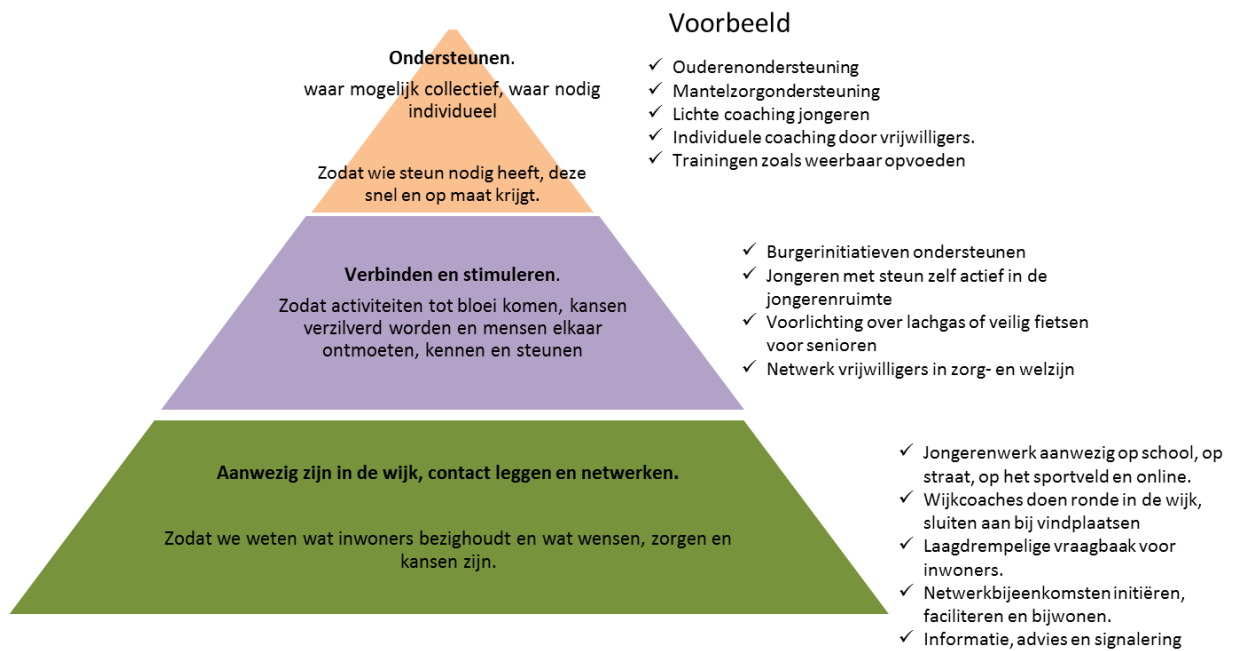
HOE? *Figuur 2*: laat onze werkwijze zien.

MET WIE? *Figuur 3* geeft de belangrijkste samenwerkingspartners per pijler weer.

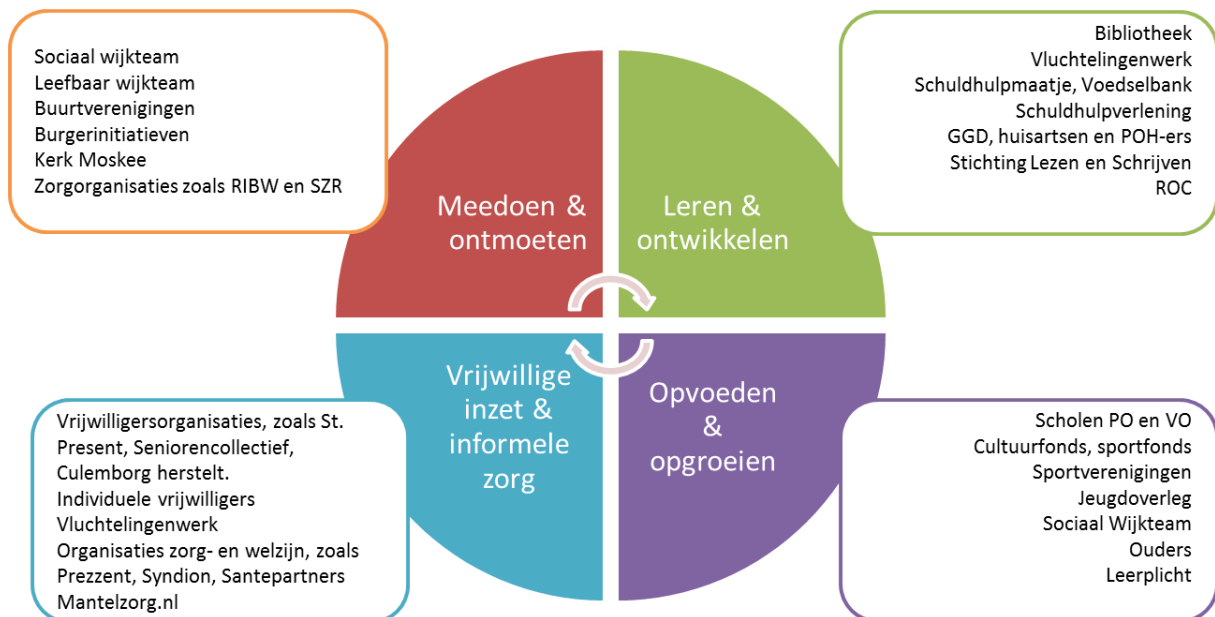
Figuur 1: Inhoudelijke pijlers ElkWelzijn



Figuur 2. De werkwijze van ElkWelzijn



Figuur 3: Belangrijkste samenwerkingspartners per pijler



2. Meedoen en ontmoeten

In een wijk waar mensen zich betrokken voelen bij hun directe omgeving, weten wie hun burens zijn en elkaar steunen waar nodig, is het prettig, veilig en gezond wonen. Dagelijkse problemen en conflicten lossen mensen samen op, of vragen en krijgen steun als dit nodig is. Meedoen en actief zijn is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Als mensen het niet volledig zelf redden, helpen we hen oplossingen te vinden. Dit zijn zo veel mogelijk oplossingen zonder professionele hulp.

Waar dragen we aan bij?

- ✓ Vergroten van verbinding in wijken en buurten, tussen individuen, groepen en organisaties.
- ✓ Vergroten van participatie en participatiemogelijkheden voor alle groepen en individuen in Culemborg.
- ✓ Verminderen van overlast en conflicten in de wijk
- ✓ Tegengaan van eenzaamheid
- ✓ Inwoners ondersteunen bij het zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen
- ✓ Ondersteunen en signaleren zodat er minder professionele hulp of zorg nodig is.

Dit doen we door de volgende activiteiten:

2.1 Contacten leggen, verbinden en signaleren

Door in de wijken en buurten van Culemborg veel aanwezig te zijn, wijkbewoners te kennen en te weten wat er speelt, leggen we de basis voor al ons andere werk. De wijkcoaches en jongerenwerkers van ElkWelzijn komen op deze manier in contact met alle inwoners van Culemborg. Hierdoor is het mogelijk activiteiten te ondernemen en individuele problemen te signaleren. Deze kennis delen we met onze samenwerkingspartners, onder andere in het leefbaar wijkteam en het sociaal wijkteam. We leggen op deze manier ook de verbinding naar de informele zorg, zoals in hoofdstuk 4 staat omschreven.

2.2 Initiatieven van inwoners stimuleren en ondersteunen

We stimuleren en ondersteunen initiatieven van inwoners. Het kan hierbij gaan om allerlei soorten sociale initiatieven. We ondersteunen op maat en bieden dat wat de inwoners nodig hebben om zelf verder te kunnen. Soms betekent dit alleen contact houden en verbinden, soms betekent het begeleiden en initiëren. Einddoel is altijd een zo zelfstandig en duurzaam mogelijk initiatief.

2.3 Contact in de wijk

2.3.1 Buurtaccommodaties²

In BonVie, Bolderburen bieden we buurtbewoners en sociale initiatieven de mogelijkheid hun activiteiten in deze buurtontmoetingsplekken te organiseren. Van koffietafel tot knutselclub en van lotgenotengroep tot samen eten. Als ElkWelzijn huren we deze ruimten en zijn eindverantwoordelijk voor het beheer ervan. Uitgangspunt is dat beide buurtontmoetingsplekken open zijn bij de gratie van buurtbewoners die dit mogelijk willen en kunnen maken.

We ontwikkelen in 2020 voor alle buurtaccommodaties accommodatiebeleid dat tot doel heeft het structureel en betaalbaar beschikbaar houden van accommodaties voor de buurt.

In 2018 is een tweejarig experiment aangegaan in Bolderburen. Deze buurtaccommodatie heeft een vliegende start gemaakt en er zijn heel veel vrijwilligers, buurtbewoners en andere betrokkenen actief geworden. In 2020 zetten we deze werkwijze voort, evalueren grondig en maken samen met anderen een plan voor scenario's na 2020.

2.3.2 Samen eten

Er is veel behoefte aan regelmatige aanschuifmaaltijden in de wijk. Ter bevordering van sociale contacten en ontmoeting, ook voor mensen met een smalle beurs. De Wijkkeuken in de Salaamander is een voorbeeld hiervan. Wij stimuleren dat er buurtbewoners/clubs zijn die dit soort maaltijden mogelijk willen maken en ondersteunen hen daarbij. Deze maaltijden kunnen plaatsvinden in de Salaamander, Bolderburen en BonVie.

2.3.3 Buurtgesprekken

Dialoogtafels zijn een mooie manier om mensen met hele verschillende achtergronden naar elkaar te laten luisteren. De gesprekken leiden tot meer begrip voor elkaar en dragen bij aan bewustwording, bijv. Van wat het betekent om ziek, of om mantelzorger te zijn.

2.3.4 Buurtbemiddeling Culemborg³

Alle inwoners van Culemborg kunnen zelf bij ElkWelzijn om bemiddeling vragen bij (beginnende) burenruzies. Ook anderen kunnen aanmeldingen doen, b.v. vanuit politie, Kleurrijk Wonen of gemeente. De bemiddeling gebeurt door getrainde vrijwilligers, middels de methodiek van het Centrum Criminaliteitspreventie en Veiligheid.

2.4 Ouderenondersteuning⁴

2.4.1 Laagdrempelige (individuele) steun

In beide wijken van Culemborg zijn wijkcoaches actief die naast hun wijkcoachwerk (o.a. in de wijk) laagdrempelige individuele hulp en steun bieden aan ouderen die kwetsbaar zijn. We stimuleren ouderen om deel te nemen aan activiteiten en zo actief mogelijk te blijven. We bespreken het langer thuis blijven wonen en onderwerpen als eenzaamheid en mobiliteit. In 2020 willen we onderzoeken

² Vanuit incidentele middelen van de gemeente Culemborg (domein Veiligheid)

³ Vanuit incidentele middelen van de gemeente Culemborg (domein Veiligheid)

⁴ Vanuit incidentele middelen van de gemeente Culemborg

welke individuele vragen van ouderen in een collectieve werkwijze kunnen worden beantwoord c.q. opgepakt. We maken dit concreet op basis van de analyse van 2019.

We ondersteunen vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor ouderen en werken nauw samen met de ouderenbonden, KBO, PCOB en het seniorencollectief. Onder andere bij de organisatie van de seniorendag.

2.4.2 Doe Mee(r) regeling

We voeren de Doe Mee (r) -regeling uit, een bijdrage van de gemeente) voor ouderen met een smalle beurs om sociale activiteiten te kunnen ondernemen. Hierdoor krijgen we mensen met een smalle beurs in beeld en kunnen hen ondersteunen waar nodig.

2.4.3 Vrijwilligerspool ouderen en mantelzorgers

Er is een groep vrijwilligers actief die ingezet wordt bij individuele ondersteuningsvragen van kwetsbare ouderen (zie hfdst 3)

2.4.4 Telefooncirkel(s)

Een telefooncirkel maakt langer zelfstandig thuis blijven wonen mogelijk. Vaak wonen ouderen alleen, en komen niet veel de deur meer uit vanwege lichamelijke gebreken. Voor henzelf en hun mantelzorgers geeft het een onveilig gevoel dat er niet altijd iemand in de buurt is als er iets gebeurt. Middels de telefooncirkel is er dagelijks contact, dat geeft een veilig en verbonden gevoel.

3. Leren en ontwikkelen

Om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving heb je bepaalde basisvaardigheden nodig. Je moet de taal beheersen, kan lezen en schrijven, sociale media wijsheid bezitten, met geld om kunnen gaan, in gesprek kunnen gaan met burens en instanties, ruzies oplossen et cetera.

Het versterken van basisvaardigheden is onderdeel van het werk van ElkWelzijn.

Waar dragen we aan bij?

- ✓ Vergroten van zelfredzaamheid en het versterken van basisvaardigheden, bijvoorbeeld bij het oplossen van conflicten.
- ✓ Vergroten van participatie en participatiemogelijkheden voor alle groepen en individuen in Culemborg.
- ✓ Verminderen van overlast en conflicten in de wijk
- ✓ Het verminderen en voorkomen van financiële problemen
- ✓ Tegengaan van eenzaamheid en het bevorderen van ontmoeting
- ✓ Inwoners ondersteunen bij het zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen

Dit doen we door de volgende activiteiten:

3.1 Leerhuis⁵

Binnen de netwerkorganisatie Het Leerhuis heeft ElkWelzijn de rol van coördinator en van participatiecoach (begeleiding deelnemers uit klantgroep 4, dit zijn mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt). In 2020 willen we deze werkwijze verder versterken. We zien mogelijkheden om vanuit het Leerhuis invulling te geven aan de nieuwe Wet Inburgering die vanaf 2021 van kracht wordt. Hierover zijn we met de gemeente in gesprek.

3.2 Hulp bij rondkomen: financieel fit, formulierenbrigade⁶

Veel inwoners van Culemborg leven in armoede en/of hebben schulden. Dit is een groot maatschappelijk probleem, dat ook nog veel andere problemen veroorzaakt. We zijn onderdeel van het beleidstraject “Rondkomen” in Culemborg waarbij we gericht in samenwerking aan dit vraagstuk werken. ElkWelzijn is aangesloten bij financieel fit rivierenland. In 2020 gaan we vanuit dit traject kansen voor Culemborg oppakken. De Formulierenbrigade wordt ook in 2020 uitgevoerd door ElkWelzijn en zo mogelijk uitgebreid. We zien dat er veel behoefte is aan deze dienstverlening.

3.3 Gezond in je vel⁷

We participeren in een project van de GGD dat in 2019 de naam “Gezond in je vel” kreeg. In deze aanpak werken we samen met diverse partijen aan gezondheid. Dit plan is basis voor een subsidieaanvraag (van de GGD) bij ZonMW. Bij het schrijven van dit document is de uitslag van dit traject nog niet bekend.

3.4 Samen tegen eenzaamheid

Eenzaamheid is een probleem en een taboe. We maken het onderwerp bespreekbaar als we bij mensen thuis vertrouwen hebben gekregen, we nemen hen zo nodig mee naar inloopbijeenkomsten, en locaties voor ontmoeting. Of stimuleren deelname aan activiteiten die eenzaamheid tegen gaan. Daarnaast bieden we, als hier vraag naar is, de cursus Creatief leven aan en organiseren een dating voor 55 +-ers.

3 Vrijwillige inzet en informele zorg

Ruim drie miljoen mensen in Nederland doen regelmatig vrijwilligerswerk. In de hulpverlening, bij sportverenigingen, in culturele instellingen, in de natuur. Niet alleen kunnen veel activiteiten zonder vrijwilligers niet plaatsvinden, het is ook gemakkelijker voor mensen om steun te ontvangen van een vrijwilliger. Het is immers alsof je je buurman om hulp vraagt.

⁵ Vanuit incidentele middelen van de gemeente Culemborg (domein Participatie)

⁶ Vanuit incidentele middelen gemeente Culemborg

⁷ Vanuit incidentele middelen van de gemeente Culemborg (domein Gezondheid)

In Culemborg is een breed scala aan vrijwilligersorganisaties actief die een plek bieden aan vrijwilligers. Door deze diverse groep is het mogelijk om breed in de samenleving vrijwillige inzet mogelijk te maken.

Informele zorg is een verzamelterm voor alle zorg die geleverd wordt door mantelzorgers én vrijwilligers. Het gaat hierbij om activiteiten in aanvulling op zorg die door beroepskrachten zoals verpleegkundigen, huishoudelijke hulp of andere hulpverleners wordt verleend.

Het bemiddelen naar informele zorg vormt een belangrijk onderdeel van onze inbreng in het sociale wijkteam.

Waar dragen we aan bij:

- ✓ Ondersteunen van vrijwilligers bij het vinden van vrijwilligerswerk.
- ✓ Ondersteunen van organisaties bij het vinden en behouden van vrijwilligers.
- ✓ Stimuleren en ondersteunen van informele zorg.
- ✓ Vergroten van participatie en participatiemogelijkheden voor alle groepen en individuen in Culemborg.
- ✓ Voorkomen van overbelasting bij mantelzorgers en voorkomen van incidenten ten gevolge van ontsporing van mantelzorg.
- ✓ Vergroten van basisvaardigheden en zelfredzaamheid, bijvoorbeeld bij het uitoefenen van (vrijwilligers)werk

Dit doen we door de volgende activiteiten

4.1 Vrijwilligers Informatie Punt

De basis van het VIP is de (digitale) vrijwilligersvacaturebank waar vraag en aanbod bij elkaar komen.. We gaan in 2020 onderzoeken hoe we deze vacaturebank kunnen vernieuwen en hier bijvoorbeeld matching van individuele hulpvragen aan toe kunnen voegen. In BonVie en Bolderburen zijn de fysieke informatiepunten van het VIP, de vrijwilligerspunten, waar mensen terecht kunnen voor advies over het doen van vrijwilligerswerk.

We zijn actief in het promoten van vrijwilligerswerk in Culemborg. We zorgen voor aandacht voor vrijwilligerswerk in de lokale media (krant en lokale radio), sociale media en zichtbaarheid van vacatures op diverse locaties in de stad.

Het VIP ondersteunt Culemborgse vrijwilligersorganisaties met trainingen en cursussen en door hen te verenigen in het netwerk vrijwilligers zorg en welzijn. We bieden ook individueel advies en ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties. Het organiseren van netwerkbijeenkomsten om partijen bij elkaar te brengen, blijft onderdeel van ons werk in 2020.

2021 is het Nationale Jaar Vrijwillige Inzet. We nemen het initiatief tot een coalitie die gezamenlijk een programma voor 2021 opstelt. We zoeken hierbij nieuwe samenwerkingspartners op, zoals ondernemers, de kunst- en cultuursector en werken samen met de Nederlandse Organisatie voor Vrijwillige inzet (NOV).

4.2 Netwerk Vrijwilligers Zorg en Welzijn

Vier keer per jaar komt het Netwerk Vrijwilligers Zorg en Welzijn bij elkaar.

Het netwerk bestaat uit bijna 30 organisaties en wordt ondersteund door ElkWelzijn. In september wordt een gezamenlijke vrijwilligerswervingsactiviteit georganiseerd. Er is aandacht voor ‘witte vlekken’ in het aanbod van vrijwilligersondersteuning voor kwetsbare Culemborgers. We zijn een knooppunt voor trainingen en scholing en stimuleren dat zo veel mogelijk trainingen voor vrijwilligers door organisaties worden opgesteld voor vrijwilligers van andere organisaties.

In 2020 intensiveren we de samenwerking met het netwerk vrijwilligers zorg en welzijn, doordat we een gezamenlijke (kwartaal)agenda opstellen en meer trainingen in gezamenlijkheid ondernemen. Ook leggen we nadrukkelijker de link tussen de informele partners in de 0^{de} lijn en het sociaal wijkteam.

We onderzoeken in 2020 hoe we meer gezamenlijke projecten kunnen gaan oppakken waarmee we antwoord geven op maatschappelijke vragen als eenzaamheid, langer thuis wonen en rondkomen. Ook betrekken we het bedrijfsleven hierbij.

4.3 Bemiddeling vrijwillige zorg

Met het bemiddelen op het gebied van vrijwillige zorg willen we het zo makkelijk mogelijk maken voor inwoners om elkaar te vinden. We doen dit door een “knooppunt” te zijn in Culemborg waar je terecht kunt als je op zoek bent naar vrijwillige hulp of zorg. De vraag kan van individuele inwoners komen, maar ook van een professional bijvoorbeeld van het sociaal wijkteam. De hulp wordt geboden door vrijwilligers vanuit vrijwilligersorganisaties, vanuit onze eigen pool met flexibele krachten of vanuit ongeorganiseerd verband, denk aan een buurtinitiatief. (zie hoofdstuk 2). Het bemiddelen naar informele zorg is belangrijk als inbreng in het Sociaal Wijkteam. In 2020 gaan we deze vorm van ondersteuning nog steviger neerzetten, met name in relatie tot het Sociaal Wijkteam.

4.4 Steunpunt Mantelzorg

Doel van het Steunpunt Mantelzorg is te voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken. We doen dit op diverse manieren en altijd met de intentie dat mantelzorgers manieren vinden om het voor zichzelf zo goed mogelijk te regelen en organiseren.

We bieden collectieve ondersteuning voor mantelzorgers, zoals het organiseren van themabijeenkomsten en trainingen. We geven kortdurende individuele hulp en steun aan mantelzorgers, gericht op het versterken van hun eigen kracht, het versterken van hun sociale netwerk en voorkomen of verminderen van overbelasting.

Het Steunpunt Mantelzorg verzorgt de dag van de mantelzorg en voert de toekenningen van het gemeentelijke Mantelzorgcompliment uit.

Mantelzorgers zijn een diverse groep. In 2020 gaan we opnieuw extra aandacht vragen voor jonge mantelzorgers. Daarnaast geven we een extra impuls aan de mantelzorgers vanuit de migrantengemeenschappen. Dit doen we in samenwerking met diverse partners in Culemborg, waaronder vertegenwoordigers van de Marokkaanse en Turkse gemeenschap.

4.5 Vrijwilligers ondersteunen kwetsbare burgers:

Met diverse projecten bieden we individuele ondersteuning van kwetsbare doelgroepen met de inzet van vrijwilligers. Onder kwetsbare groepen verstaan wij mensen die om wat voor reden dan ook wat extra steun vragen. Bijvoorbeeld omdat zij nieuw zijn in Nederland of omdat zij een heel beperkt eigen netwerk hebben of omdat zij leven met beperking. We zien dat hier veel behoefte aan is. We werken hiervoor samen met diverse organisaties.

4.5.1 Culemborgse maatjes

Dit project koppelt mensen met een beperking aan een vrijwillig maatje voor sociaal contact. We voeren dit project uit in samenwerking met zorgpartners Syndion, Prezzent, RIBW en MEE uit. Eind 2019 bespreken we met de partners welke speerpunten we in 2020 op gaan pakken binnen dit maatjesproject.

4.5.2 Vrijwilligerspool ouderen en mantelzorgers

Er is een groep vrijwilligers actief die ingezet wordt bij individuele ondersteuningsvragen van kwetsbare ouderen. Die ondersteuning kan op allerlei gebied zijn, van gezelschap houden, samen iets ondernemen of een kopje thee drinken, tot meegaan naar een afspraak en helpen met het ordenen van de administratie. We stimuleren dat een vrijwilliger meegaat met een oudere die in een sociaal isolement verkeert om samen te onderzoeken bij welke club of koffietafel degene zich thuis voelt. Zo helpt de vrijwilliger het sociale netwerk van een oudere of mantelzorger te vergroten.

4.5.3 Maatjes voor statushouders⁸

Dit project is opgestart in 2019. We werken nauw samen met Vluchtelingenwerk en Werkzaam. We zoeken en begeleiden vrijwilligers die statushouders begeleiden tijdens, maar vooral ook na de eerste fase van aankomen en settelen in Culemborg. Dit gebeurt op systematische wijze volgens een plan dat de statushouder zelf heeft opgesteld.

5 Opgroeien en opvoeden

Ruim 8000 inwoners van Culemborg zijn jonger dan 25 jaar. De meeste kinderen groeien voorspoedig op, maar er zijn ook gezinnen waarin het niet vanzelf goed gaat. Preventief contact hebben met kinderen, jongeren en hun ouders helpt problemen te voorkomen.

Het jongerenwerk maakt gebruik van de inzet van preventieve activiteiten, persoonlijke ondersteuning en betreft jongeren bij participatietrajecten. Het jongerenwerk versterkt de jongeren, wijst ze op hun capaciteiten, kweekt zelfvertrouwen. Het jongerenwerk is op school, in de wijk, online en op het sportveld te vinden en betreft ouderen en andere volwassenen bij het netwerk rondom de jongere.

Waar dragen we aan bij:

⁸ Incidentele middelen gemeente Culemborg.

- ✓ Vergroten van participatie van kinderen, jongeren en hun ouders in Culemborg
- ✓ Voorkomen van vroegtijdig schooluitval.
- ✓ Talentontwikkeling van kinderen en jongeren.
- ✓ Ondersteuning van ouders bij opvoedingsvragen.
- ✓ Verminderen van overlast en conflicten in de wijk
- ✓ Voorkomen dat professionele hulp nodig is.

5.1 Jeugd in de wijk

In de wijken zoeken we actief het contact op met (hang)jongeren. We voorkomen hiermee jongerenoverlast en bouwen een band op om hen ook individueel te kunnen ondersteunen. De wijk is niet alleen op straat: we zoeken ook contact met jongeren op het voetbalveld en op social media.

Door deel te nemen aan het jeugdoverleg (voorheen PMM), delen we signalen met samenwerkingspartners en pakken samen vraagstukken aan.

In 2020 gaan we verder investeren in de structurele contacten tussen jongerenwerk en de scholen en tussen het jongerenwerk en de voetbalvereniging Vriendenschaar. Om hier stevig op in te kunnen zetten, zijn we samen met Vriendenschaar bezig alternatieve financieringsbronnen aan te boren voor 2020. We versterken daarnaast de samenwerking tussen het jongerenwerk en het Sociaal Wijkteam en de jeugdzorg/jeugdhulpverlening.

5.1.1 Jongerenruimte

De Jongerenruimte is bedoeld om de contacten met de jongeren uit de wijken van Culemborg te onderhouden en hen een ontmoetingsplek te bieden. Het is voor jongeren een alternatief voor hangen op straat. Ook is het de plek waar jongeren in een voor hen vertrouwde omgeving, advies en hulp kunnen vragen.

In de jongerenruimte wordt ingezet op het stimuleren van eigen initiatieven voor activiteiten, het ontwikkelen van vaardigheden, kennis en (meer) zelfvertrouwen.

5.1.2 Spelen in de wijk

Doel van Spelen in de wijk is dat buurtbewoners en ouders zich meer betrokken voelen bij de (opvoeding van de) kinderen in de openbare ruimte. In alle wijken bieden we, waar mogelijk in samenwerking met ouders uit de buurt en vrijwilligers, begeleid spelen voor kinderen tot een jaar of 12 aan op straat. Dit kan uiteraard ook op pleintjes zijn en bij slecht weer in een binnenruimte. We werken vanuit een basisschool in de wijk en koppelen deze activiteit nadrukkelijk(er) aan de Brede School basisonderwijs.

Door de betrokkenheid van ouders bij hun nog jonge kinderen op straat te vergroten, willen we problemen voorkomen bij deze kinderen op latere leeftijd. Het is ook een voordeel dat de jongerenwerkers kinderen (en hun familie) al op jonge leeftijd leren kennen. Het contact met de ouders heeft ook andere effecten. Doordat ze de medewerkers van ElkWelzijn kennen is de drempel om hulp te vragen kleiner. En er is makkelijker een ingang ook vanuit ElkWelzijn bij de ouders om het met hen te hebben over hun kinderen en de wijk als geheel.

5.1.3 Coach4You⁹

Vrijwillige coaches begeleiden kwetsbare jongeren bij de overgang naar het voortgezet onderwijs. Dit project wordt uitgevoerd vanuit gelden van het Elisabeth Weeshuis en VVE-gelden van de gemeente Culemborg. Een project als Coach4You heeft in twee jaar zijn nut bewezen via genoemde fondsen. In 2020 willen we dit structureel borgen in overleg met de gemeente.

5.1.4 Intermediair Jeugd Sport en Cultuurfonds

Twee medewerkers van ElkWelzijn zijn intermediair voor het Jeugd Sport en Cultuurfonds. Kinderen uit gezinnen met een krappe beurs kunnen hierdoor meedoen aan activiteiten. Door ouders te kennen, zorgen we dat ouders de weg weten naar ElkWelzijn en kunnen we hen zo nodig ook op andere terreinen ondersteunen.

5.2 Jeugd op School

5.2.1 Brede School Voortgezet Onderwijs

De Brede School Voortgezet Onderwijs (VO) heeft als doelstelling het stimuleren van talentontwikkeling van jongeren en bijdragen aan hun participatie in de samenleving. Er is een netwerk Brede School VO opgezet, dat ElkWelzijn coördineert. Het netwerk staat. In 2020 gaan we verder met gezamenlijke projecten. Een aantal voorbeelden hiervan zijn de aansluiting van het jongerenwerk bij de KWC weken, de Lek & Linge dagen en speaking minds.

5.3 Jeugd en opvoeders

5.3.1 Empowerment trainingen

De empowermenttrainingen voor jongeren (Diamant), de aangepaste training voor het praktijkonderwijs en de empowermenttraining speciaal voor meisjes (#Girlpower) zijn bewezen effectieve trainingen die jongeren ondersteunen in het vormen van hun identiteit. We zien dat er grote behoefte is aan deze trainingen en dat scholen en leerplichtambtenaren er regelmatig om vragen. In 2020 gaan we verder op zoek naar alternatieve financieringsbronnen.

5.3.2 Weerbaar opvoeden¹⁰

Het gaat in dit project om het bespreken van het thema opvoeden binnen de niet-westerse gemeenschappen in Culemborg. Hiermee steunen we ouders in de opvoeding van hun kinderen. In de eerste helft van 2019 hebben we dit project Weerbaar Opvoeden uitgevoerd dankzij financiering vanuit het ministerie van Sociale Zaken. Of deze versterkingsgelden in 2020 beschikbaar komen is op dit moment nog niet bekend.

5.3.3 Oumnia¹¹

De doelgroep voor deze collectieve training komt voort uit het traject Weerbaar Opvoeden. Oumnia is uitsluitend gericht op de moeders en biedt onderling contact, informatie en advies

⁹ Bekostigd vanuit budget onderwijsachterstanden (gemeente Culemborg) en het fonds Stichting Elisabeth Weeshuis

¹⁰ Bekostigd vanuit versterkingsgelden vanuit het Rijk via de gemeente Culemborg

¹¹ Bekostigd vanuit versterkingsgelden vanuit het Rijk via de gemeente Culemborg

en gerichte steun bij opvoedingsvraagstukken. We voeren dit uit samen met Stichting Oase, een burgerinitiatief uit Culemborg.

5.3.4 Voorleescorso¹²

Vrijwilligers lezen 20 weken lang wekelijks thuis voor aan kinderen met een taalachterstand. Dit project werd in 2018 en 2019 gefinancierd door het Elisabeth Weeshuis en vanuit VVE-gelden van de gemeente Culemborg. Voor 2020 is financiering gezocht vanuit het onderwijs achterstanden beleid. Eind 2019 weten we of dit gehonoreerd gaat worden. We werken nauw samen met Bibliotheek Rivierenland.

6. Buiten Culemborg

6.1 Buurtbemiddeling overige gemeenten¹³

Bemiddelen bij burenruzies (door vrijwilligers). Mensen kunnen zelf bij ElkWelzijn om bemiddeling vragen bij (beginnende) burenruzies. Ook anderen kunnen aanmeldingen doen, b.v. vanuit politie, woningcorporatie of gemeente. De bemiddeling gebeurt door getrainde vrijwilligers. Dit project wordt uitgevoerd in de volgende gemeenten: Buren, West Betuwe, Tiel, Neder-Betuwe, Zaltbommel, (een deel van) Vijfheerenlanden, Molenlanden, Gorinchem en Maasdriel. Financiering door de desbetreffende gemeenten en diverse woningcorporaties.

¹² Bekostigd vanuit budget onderwijsachterstanden (gemeente Culemborg) en het fonds Stichting Elisabeth Weeshuis

¹³ Bekostigd door genoemde gemeentes en Kleurrijk Wonen.

7. Ondersteunende processen

Een organisatie is meer dan de som van alle individuen. Onderstaande tekst geeft aan wat voor organisatie we zijn en hoe we met elkaar samen werken.

Bij ElkWelzijn:

*Benutten we alle talenten
delen we successen en inspireren elkaar
is het duidelijk wat we bieden en wat anderen van ons kunnen verwachten
luisteren we naar onze stakeholders en kennen de vraag in Culemborg
verbeteren we ons werk continu
Dit alles ontwikkelen we samen. Iedereen draagt bij aan het succes van de organisatie.*

In 2020 zijn daarom de volgende beleidsontwikkelingen en ondersteunende processen aan de orde:

- ✓ Plan van Aanpak Ontwikkeling medewerkers inclusief uitwerking medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO).
- ✓ Plan van Aanpak Feedback belanghebbenden. Dit plan wordt gecombineerd met andere vormen van klantbevraging en we evalueren hoe tevreden we zijn over tevreden.nl.
- ✓ Plan van Aanpak Veilig werken
- ✓ Plan van aanpak beschrijven primair proces: starten bij jongerenwerk en wijkcoachwerk.
- ✓ Plan van aanpak werken met vrijwilligers
- ✓ Plan van aanpak Invloed medewerkers op werkplan en strategie.
- ✓ Communicatiebeleid
- ✓ Huurbeleid
- ✓ Plan van aanpak bereikbaarheid (receptiefunctie) ElkWelzijn

We behalen hiermee de volgende resultaten:

- ✓ Duidelijk omschreven primair proces jongerenwerk en wijkcoachwerk. Methodisch werken versterkt.
- ✓ Focus door themagericht communiceren. Omschrijvingen van proces jongerenwerk en wijkcoachwerk helpen hierbij.
- ✓ Er is een cyclus van tevredenheids- en klantmetingen en iedere medewerker werkt hier aan mee.
- ✓ Er is beleid voor intervisie en individuele en collectieve scholing van medewerkers.
- ✓ ElkWelzijn is goed zichtbaar en laagdrempelig bereikbaar
- ✓ Het is zichtbaar wat ElkWelzijn bijdraagt aan de maatschappelijke opgaves in Culemborg.
- ✓ Innovatiekracht door werkgroepen, innovatiebudget en uitvoer van de plannen kwaliteitslabel.
- ✓ De basis is op orde: veilig werken, uitvoering MTO en rapportagecyclus
- ✓ Medewerkers hebben invloed op beleid en strategie. Er is bij medewerkers meer gevoel van samenhang, waardering en invloed.

We monitoren de resultaten in bestaande (team)overleggen en bijeenkomsten.